

Palma Karković Takalić

**„Morski“ Parnas i ikonografski program
glavnog (zapadnog) pročelja HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci**

U radu se predlaže novo 'čitanje' zapadnoga pročelja HNK Ivana pl. Zajca u Rijeci, njegove arhitekture i arhitektonske dekoracije. Uočava se neuobičajeno susljedno korištenje toskanskog i kompozitnog arhitektonskoga reda te zanimljiva skulpturalna rješenja zabata i gornjih dijelova pročelja. Donose se novi podaci o autoru skulpturalne dekoracije pročelja - kiparu Richardu Kauffungenu - te ikonografska analiza zabatnog prikaza s Apolonom u središtu i različitim morskim mitološkim bićima koji ga okružuju. Raspravlja se o značenju lika Apolona u ikonografiji riječkoga kazališta u usporedbi sa srodnim skulptorskim grupama Apolonova ili Dionizova kruga na kazalištima koje su krajem 19. i početkom 20. stoljeća projektirali Fellner i Helmer. U ikonografskom kontekstu raspravlja se i o pet kipova u punoj plastici Augusta Benvenutija, smještenih iznad zabata na bočnim stranama zapadnoga pročelja, s posebnim osvrtom na *Musicu* i *Drammaticu*. Rad se predstavlja kao uvod budućim istraživanjima na temu arhitektonske dekoracije i skulpture riječkoga kazališta.darnosti jednog od najvećih svjetskih umjetnika i zanemarenog hrvatskog slikara.